

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:

SZEGED, KARASZ-UTCA 9. SZÁM.

A szerkesztőség telefona: 305.

FIZETÉSI ÁRA:

egész évre 96 — K. negyedévre 24 — K.

félévre 48 — K. egy hónapra 8 — K.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kiadóhivatal:

SZEGED, KARASZ-UTCA 9. SZÁM.

A kiadóhivatal telefona: 305.

Szeged, 1919.

VIII. évfolyam, 73. szám.

Kedd, április 1.

Hit és bizalom.

A kapitalista tultermelés és kapzsiság rászabadította a háború poklát a népekre. Hazug jelszavakkal és hamis célok hirdetésével uszították egymás ellen a népeket a kizsákmányolók, az imperializmus hatalmasai. Egymást ölték, gyilkolták a proletárok hosszú négy esztendőn át, ahelyett, hogy elnyomók ellen fordították volna a fegyvert és életüket a világ népeinek felszabadításáért áldozták volna fel. Hogyan történhetett ez? Ugy, hogy a tőkés társadalmi rend hatalmasai a butítás és ámtítás ezernyi módjával megakadályozták a proletáröntudat felébredését. És ha valahol a proletárság szolidaritása veszélyeztetni kezdte a tőkés kizsákmányolási területét, vérbefojtották a proletárság mozgalmát, mint „a fennálló társadalmi rend” ellen intézett merényletet. Ezért volt lehetséges — és történhetik még ma is — hogy proletárhadseregek védik a tőkés társadalmi rendet. Pedig látjuk Oroszországban és diadalmos örömmel tapasztaljuk a magyar Tanácsköztársaságban, hogy egy szempillantásra elerőtlenedik a kapitalista társadalmi rend minden félelmesnek és legyőzhetetlennek hitt hatalma, míhelyt a proletárok felismerik saját erejüket és mint a római plebejusok tették, nem hajlandók fegyveres segítséget adni az „uralkodó osztályoknak”. A tőkés társadalmi rend kizsákmányoló rendszere, íme, felborul és összeomlik azonnal, ha a proletárok szolidaritása az új világrend felépítésének szolgálatába áll.

Az imperialista kormányok, a tőkés kizsákmányolók, akik a világháború borzalmait rázúdították az emberiségre, hogy ellentétes érdekeiket a proletárok vérével és életével egymással szemben megvédelmezzék, mert hogy a győzelmes proletárlobogó büszkén és öntudatosan szárnyal, menteni akarják a menthetőt és a tőkés szolidaritását helyezik szembe a proletárok szolidaritásával. Ki akarnak egyezni maguk közt, hogy egyesült erővel sujthassanak rá a felszabadult proletárterületekre. Az ellenség még erős, mert a világ proletárjai még nem egyesültek. A küzdelem eredménye azonban nem lehet kétséges, ha a proletárok kitartanak és ingadozás nélkül, elszántan folytatják a felszabadító munkát, amely a kommunista társadalmi rend boldog korszakát fogja megvalósítani.

A harcnak a tőkés kizsákmányolókkal szemben két fő fegyvere van. A proletárok hadserege, a vörös hadsereg és a felvilágosítás, tanítás, agitáció. A vörös hadsereg szervezése jól halad előre, a felvilágosítást, tanítást megkönnyíti a proletárdiktatura, az agitációt pedig sikeressé teszi a régi társadalmi rend vérlázító igazságtalansága, amely csak most tárul elénk a maga rút és becstelen valóságában. amidőn felépülni látjuk a kommunista rendet, amelyben a legfőbb érték a munka és nyugodt, boldog élet vár arra, aki dolgozik. Nem szabad csüggedni, hinni és bízni kell a kommunista világrend diadalában. Csüggedésre azoknak van okuk, akik a régi világ romjai alá temetkeznek. A proletároknak hinni és bízni kell, mert évezredek szolgásgát és győrelmét tudták már is megszüntetni a világ egy-két boldogszigetén évezredek ha-

talmi szervezettségével szemben. Hinni és bízni kell az új világrend életképességében és örökkévalóságában, hiszen az emberiséget

megváltó jövődöben nem is lehet életképes más világrend, mint az, amelyet a proletárok testvéri egyesülése épít fel.

A szegedi népbiztos rendelete az újságok és újságyomdák szocializálásáról.

I.

A Forradalmi Kormányzótanács rendeltére köztulajdonba vesszük és az összproletáriátus vezetése s az állandó üzemek munkásságának ellenőrzése alá helyezzük:

1. a Szegeden megjelent napilapokat;
2. a Szegedi Vörös Újság, Szegedi Napló, Szeged és Vidéke és a Proletár című lapok tulajdonában volt nyomdákat.

A társadalmi vezetés alá vétel vagyoni zárlat, leltározás és vagyonkimutatás mellett történik.

A zárlat foganatosítása végett mind-egyik vállalatához biztost küldök ki, aki a munkások által választott háromtagú ellenőrző Munkástanáccsal egyetértésben a vállalat eddigi tulajdonosától, vagy kezelőjétől a kulesokat, a pénz- és értékkészleteket és az üzleti könyveket átvenni, a könyveket lezárni és nyomban újból megnyitni, a dolgozó nép tulajdonába átment egész üzemi felszerelés s az anyagkészletek biztonságáról gondoskodni s a termelő munka folytatására a szükséges intézkedéseket egyelőre megtenni tartozik.

Az eddig leírt intézkedésekről 4 példányban jegyzőkönyvet kell felvenni s 2 példányt a folyó évi április 2-ik napjának d. e. 12 órájáig hozzám be kell küldeni. Egy példány az eddigi tulajdonosé, egy a kiküldötté maradjon.

A biztonsági és a munka folytatására irányuló intézkedéseket lehetőleg a vállalat eddigi tulajdonosa vagy megbízottja meghallgatásával s azzal egyetértésben kell megtenni, netáni tiltakozásuk a jegyzőkönyvben megemlítenő ugyan, de az eljárást nem gátolja. A jegyzőkönyvet a biztos, az ellenőrző Munkástanács tagjai és a volt tulajdonos megbízottja írják alá, ha az utóbbiak az eljárást megtagadják, ezt a jegyzőkönyvben meg kell említeni.

Fizetéseket a zárlat foganatosításától a biztos teljesít, az ellenőrző Munkástanács ellenőrzésével s a népbiztos utalványára.

A zár alá vételt nyomban kövesse a) a leltározás, b) a cselekvő és szenvedő vagyoni állapot kimutatása.

Ezeket a fent megjelölt szervek ugyan-csak a volt vezetőség meghívásával s azzal lehetőleg egyetértően teljesítik. A jegyzőkönyvek s mellékleteik számára, kiállítására s továbbítására nézve a fentiek itt is állanak az-azal, hogy a munkálatokat nem záros határidőben, de mielőbb kell elvégezni.

A leltár és a kimutatás a március 22-iki állapotot van hivatva feltüntetni, úgy, hogy először azok a tételek kerülnek összeírásra, melyek március 22-ike óta változatlanok s csak ezek után kerülnek sorra azok a leltári, illetve vagyontételek (követelések, tartozások), melyek március 22-ike óta változtak, hiányzanak vagy újonnan keletkeztek.

A leltári tárgyakat a leltárban úgy kell körülírni, hogy könnyen azonosíthatók legyenek, használhatóságuk foka s különösebb fogyatékoságaik megemlítenők. Értékelésük végett elégséges a beszerzés idejét s a pontos vagy hozzávetőleges beszerzési árat felvenni, a mostani becsérték egyelőre mellőzhető.

A vagyoni kimutatásba a követelések és a tartozások veendőek fel, az adósok és a hitelezők lakóhelye, a volt tulajdonoshoz való rokoni viszonya s a követelések behajthatósága (bonitás) feltüntetendő.

Követeléseket a biztos időközönként is behajthat és erről a fizetőnek nyugtát ad, a behajtott összeggel a népbiztos rendelkezik.

A leltári és kimutatásbeli tételekre nézve a volt tulajdonos vagy megbízottja észrevételeket tehet, vagy igényt jelenthet be, ezt az illető tételnél röviden meg kell említeni.

Oly vagyontárgyakat, melyek nyilvánvaló rendeltetésüknél fogva az üzemi berendezés tekintete alá nem esnek (képek, kényelmi bútörök, tükkör, dísz tárgyak stb.) a biztos saját felelősségére a leltárban való megemlíetés mellett a volt tulajdonosnak kívánságára nyomban kiadhat, vitás esetekben azonban a népbiztos rendelkezését kérje ki.

Biztosokul kiküldöm a Szegedi Vörös Újság és nyomdája részére Lencz Gézát, a Szegedi Napló és nyomdája részére Bermann Lajost, a Proletár és nyomdája részére Adány Pált, a Szeged és Vidéke és nyomdája részére Halász Kálmán és a Délmagyarország részére Frank Józsefet.

Az összes, a köztulajdonba átvett lapok és nyomdák részére üzemi központot állítok föl, tagjai: Ablaka György, Engel Vilmos és Ligeti Jenő.

Dr. Dettre János, népbiztos.

Rendelet a nyomdai papírok igénybevételeiről.

1. §. Szeged város területén minden, akár nyomdában, akár egyéb intézeteknél, akár pedig magánosoknál található, nyomdai célokra használható papírt a köz céljaira igénybe vettnek mondom ki, a nyomdai célokra használható papírral mátol kezdve kizárólag az egyidejűleg felállított lap és nyomdai üzemi központ rendelkezik.

2. §. Minden az 1. §. szerint igénybe vett papír 48 óra alatt bejelentendő és leltározandó.

A leltárt két eredeti példányban Weiman Antal kiküldött az igénybevétel helyén levő bizalmi férfakkal s a tulajdonossal együtt veszi fel.

A leltárban a papírok szakszerű megjelölése, mennyisége, beszerzési ára és fuvarozási költsége pontosan feltüntetendő.